

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 6. aprill 2022
(OR. en)

7992/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0103(NLE)

UK 68
IXIM 82
JAI 466

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	6. aprill 2022
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 158 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mille Euroopa Liit võtab Suurbritannia ja Põhja-iri Ühendkuningriigi suhtes seoses sellise kuupäeva kindlaksmääramisega ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-iri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu artikli 540 lõike 2 alusel, millest alates võivad liikmesriigid edastada Ühendkuningriigile kõnealuse lepingu artiklites 530, 531, 534 ja 536 osutatud isikuandmeid

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 158 final.

Lisatud: COM(2022) 158 final

Brüssel, 6.4.2022
COM(2022) 158 final

2022/0103 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mille Euroopa Liit võtab Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi suhtes seoses sellise kuupäeva kindlaksmääramisega ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu artikli 540 lõike 2 alusel, millest alates võivad liikmesriigid edastada Ühendkuningriigile kõnealuse lepingu artiklites 530, 531, 534 ja 536 osutatud isikuandmeid

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb nõukogu otsust liidu deklaratsiooni kohta, milles määratakse kindlaks kuupäev, millest alates liikmesriigid võivad edastada Ühendkuningriigile DNA-profiilide ja daktüloskoopiliste andmetega seotud isikuandmeid vastavalt ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi (edaspidi „Ühendkuningriik“) vahelise kaubandus- ja koostöölepingu (edaspidi „kaubandus- ja koostööleping“) artikli 540 lõikele 2.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Kaubandus- ja koostööleping

Kaubandus- ja koostöölepinguga (edaspidi „leping“) pannakse alus laiaulatuslikele suhetele liidu ja Ühendkuningriigi vahel heaolu ja heanaaberlikkuse piirkonnas, kus valitsevad tihedad rahumeelsed suhted, mis põhinevad koostööl ning milles järgitakse poolte sõltumatust ja suveräänsust. Kaubandus- ja koostöölepingut kohaldati ajutiselt alates 1. jaanuarist 2021 ja see jõustus 1. mail 2021.

Leping näeb ette lepinguosaliste koostöö DNA-profiilide, daktüloskoopiliste andmete ja sõidukite registreerimisandmete automatiseeritud võrdlemise alal. Selline koostöö võib siiski alata alles pärast seda, kui liit on kindlaks teinud, et Ühendkuningriik on täitnud lepingu artiklis 539 ja 39. lisa sätestatud tingimused. Pärast 24. ja 25. novembril 2021 Ühendkuningriiki tehtud hindamiskülastust jõudis ELi hindamisrühm oma aruannetes järeldusele, et Ühendkuningriigiga tehtav koostöö DNA-profiilide ja daktüloskoopiliste andmete valdkonnas vastab asjakohastele nõuetele. Need aruanded esitati nõukogule 17. märtsil 2022.

Ühendkuningriik ei ole seni teatanud valmisolekust lasta end hinnata sõidukite registreerimisandmete osas.

2.2. Kavandatud liidu õigusakt

Lepingu artikli 540 lõikes 2 on sätestatud, et lähtudes üldisest hindamisaruandest, mis on koostatud hindamiskülastuse ja asjakohasel juhul katselise kasutamise kohta, määrab liit kindlaks kuupäeva, millest alates võivad liikmesriigid edastada II jaotise „DNA, sõrmejälgede ja sõidukite registreerimisandmete vahetamine“ kohaselt Ühendkuningriigile isikuandmeid.

Lepingu 39. lisa kohaselt otsustab nõukogu hindamise põhjal, kas Ühendkuningriik on täitnud automatiseeritud andmevahetuseks nõutavad tingimused. Otsuse tegemisel lähtutakse üldisest hindamisaruandest, milles võetakse kokku asjakohase küsimustiku, hindamiskülastuse ja vajaduse korral katselise kasutamise tulemused.

Otsus muutub rahvusvahelise õiguse kohaselt Ühendkuningriigi jaoks siduvaks liidu ühepoolse deklaratsiooniga, nagu nähtub lepingu artikli 540 lõikest 2. Liidu ühepoolne deklaratsioon tuleb Ühendkuningriigile teatavaks teha.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

3.1. Taust

Leping võimaldab teha koostööd DNA-profiilide, sõrmejälgede ja sõidukite registreerimisandmete automatiseeritud võrdlemisel. Selleks et neid võimalusi saaks kasutada, tuli kõigepealt korraldada Ühendkuningriigis hindamine.

Pärast 24. ja 25. novembril 2021 Ühendkuningriiki tehtud hindamiskülastust jõudis ELi hindamisrühm oma aruannetes järeldusele, et Ühendkuningriigiga tehtav koostöö DNA-profiilide ja daktüloskoopiliste andmete valdkonnas vastab asjakohastele nõuetele. Need aruanded esitati nõukogule x. märtsil 2022 ja nõukogu saab nende alusel anda liidule loa deklareerida, et liikmesriigid võivad edastada Ühendkuningriigile DNA-profiilide ja daktüloskoopiliste andmetega seotud isikuandmeid, nagu on osutatud lepingu artikli 540 lõikes 2.

3.2. Kavandatud seisukoht

Eespool esitatut arvesse võttes teeb komisjon ettepaneku määrata XXXXX kuupäevaks, millest alates võivad liikmesriigid edastada Ühendkuningriigile lepingu artiklites 530, 531, 534 ja 536 osutatud DNA-profiilide ja daktüloskoopiliste andmetega seotud isikuandmeid.

Liidu liikmena osales Ühendkuningriik DNA-profiilide ja daktüloskoopiliste andmete vahetamises liikmesriikide vahel vastavalt nõukogu otsustele 2008/615/JSK¹ ja 2008/616/JSK². Selleks et vältida katkestusi käimasolevas koostöös DNA-profiilide ja daktüloskoopiliste andmete valdkonnas, on lepinguga ette nähtud vaheperiood, mille jooksul liikmesriigid võivad edastada selliseid andmeid Ühendkuningriigile kuni lepingu artikli 540 lõikes 1 sätestatud hindamiste tulemuste selgumiseni. Kõnealune vaheperiood kestis esialgu kuni 30. septembrini 2021 ja seda pikendati õiguskaitses ja õiguslase koostöö erikomitee 28. septembri 2021. aasta otsusega³ 30. juunini 2022. Edasine pikendamine ei ole võimalik. Seepärast peab liit selleks, et käimasolev koostöö ei katkeks, esitama nõutava ühepoolse deklaratsiooni 30. juuniks 2022.

¹ Nõukogu 23. juuni 2008. aasta otsus 2008/615/JSK piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega (ELT L 210, 6.8.2008, lk 1).

² Nõukogu 23. juuni 2008. aasta otsus 2008/616/JSK, millega rakendatakse otsust 2008/615/JSK piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega (ELT L 210, 6.8.2008, lk 12).

³ Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu artikli 8 lõike 1 punktiga r loodud erikomitee 28. septembri 2021. aasta otsus nr 1/2021, seoses artikli 540 lõikes 3 nimetatud perioodi pikendamisega, mille jooksul võib vahetada Ühendkuningriigiga DNA-profiile ja daktüloskoopilisi andmeid (2021/1946) [(Kaubandus- ja koostöölepingu 1. lisa reegli 9 lõike 2 kohaselt registreerib sekretariaat iga otsuse või soovitusel ning lisab seerianumbri ja vastuvõtmise kuupäeva.)] (ELT L 397, 10.11.2021, lk 32).

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud, et „kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ alla kuuluvad aktid, millel on õiguslik toime kõnealuse organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õigusinstrumendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“⁴.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Lepingu artikli 540 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud, et kui Ühendkuningriik on täitnud lepingu artiklis 539 ja 39. lisas sätestatud tingimused, määrab liit kindlaks kuupäeva või kuupäevad, millest alates liikmesriigid võivad edastada Ühendkuningriigile DNA-profiilide ja daktüloskoopiliste andmetega seotud isikuandmeid. Kuigi selline kindlaksmääramine on liidu ühepoolne akt, mitte lepinguga loodud organi poolt vastu võetav akt, on sellel siiski õiguslikud tagajärjed. Seepärast tuleks kindlaksmääramise aluseks olev liidu seisukoht kehtestada vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikele 9, mida kohaldatakse analoogia alusel.

Deklaratsiooni õiguslikud tagajärjed on rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad ja langevad täielikult liidule, kes on kaubandus- ja koostöölepingu osaline. Seega on ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 2 kohaselt liidul selles küsimuses ainupädevus.

Lepingu artikli 540 lõikes 2 osutatud asjaomase kuupäeva kindlaksmääramine ei too kaasa selle lepingu raamistiku täiendamist või muutmist.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

Kui kavandatava aktiga taotletakse mitut eesmärki või reguleeritakse mitut valdkonda, mis on üksteisega lahutamatu seotud ning millest ükski ei ole võrreldes teistega kõrvalise tähtsusega, tuleb erandina nimetada ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõigusliku alusena mitu vastavat õiguslikku alust.

⁴ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 540 lõikes 2 osutatud kuupäeva või kuupäevade kindlaksmääramisega taotletakse eesmärgke andmekaitse ja politseikoostöö valdkonnas ja reguleeritakse neid valdkondi.

Seepärast on esildatud otsuse materiaaõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 16 lõige 2 ja artikli 87 lõike 2 punkt a.

Kaubandus- ja koostööleping on kõikidele liikmesriikidele siduv vastavalt otsusele (EL) 2021/689,⁵ mille materiaaõiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikkel 217.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 16 lõige 2 ja artikli 87 lõike 2 punkt a koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

⁵ Nõukogu 29. aprilli 2021. aasta otsus (EL) 2021/689 ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ja Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 149, 30.4.2021, lk 2).

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mille Euroopa Liit võtab Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi suhtes seoses sellise kuupäeva kindlaksmääramisega ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu artikli 540 lõike 2 alusel, millest alates võivad liikmesriigid edastada Ühendkuningriigile kõnealuse lepingu artiklites 530, 531, 534 ja 536 osutatud isikuandmeid

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 16 lõiget 2 ja artikli 87 lõike 2 punkti a koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse nõukogu 29. aprilli 2021. aasta otsust (EL) 2021/689 ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ja Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta,⁶

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi (edaspidi „Ühendkuningriik“) vaheline kaubandus- ja koostööleping⁷ (edaspidi „kaubandus- ja koostööleping“) näeb ette vastastikuse koostöö ühelt poolt liikmesriikide ja teiselt poolt Ühendkuningriigi pädevate õiguskaitseasutuste vahel DNA-profiilide, daktüloskoopiliste andmete ja sõidukite registreerimisandmete automatiseeritud võrdlemisel. Sellise koostöö eeltingimusena peab Ühendkuningriik kõigepealt võtma vajalikud rakendusmeetmed ja läbima liidupoolse hindamise.
- (2) Lähtudes üldisest hindamisaruandest, milles võetakse kokku asjakohase küsimustiku, hindamiskülastuse ja vajaduse korral katselise kasutamise tulemused, määrab liit kindlaks kuupäeva või kuupäevad, millest alates liikmesriigid võivad kaubandus- ja koostöölepingu kohaselt selliseid andmeid Ühendkuningriigile edastada.
- (3) Ühendkuningriik teatas 23. juuli 2021. aasta kirjas komisjonile õiguskaitse ja õiguslase erikomitee kaudu, et ta on täitnud kaubandus- ja koostöölepingu 3. osa II jaotise alusel kehtestatud kohustused DNA-profiilide ja daktüloskoopiliste andmete osas. Ühendkuningriik esitas ka kaubandus- ja koostöölepingu 39. lisa 0 peatüki artikli

⁶ ELT L 149, 30.4.2021, lk 2.

⁷ ELT L 149, 30.4.2021, lk 10.

22 kohased deklaratsioonid ja määratud kontaktpunkte käsitleva teabe ning teatas, et on valmis laskma end hinnata Ühendkuningriigi ja liikmesriikide vahelise DNA-profiile ja daktüloskoopilisi andmeid käsitleva teabevahetuse eesmärgil.

- (4) Komisjon saatis Ühendkuningriigile 14. oktoobril 2021 küsimustikud DNA-profiilide ja daktüloskoopiliste andmete automaatse vahetamise kohta. Ühendkuningriik esitas 8. novembril 2021 komisjonile vastused nendele küsimustikele. Vastused esitati hindamisrühmale ning need edastati nõukogu justiits- ja siseküsimuste alase teabevahetuse töörühmale ja nõukogu Ühendkuningriigi töörühmale 11. novembril 2021.
- (5) Nõukogu jõudis 9. novembril 2021 kaubandus- ja koostöölepingu 39. lisa 4. peatüki alusel otsusele, et DNA-profiilide ja daktüloskoopiliste andmete puhul ei ole katseline kasutamine nõutav.
- (6) 24. ja 25. novembril 2021 läbis Ühendkuningriik hindamise DNA-profiilide ja daktüloskoopiliste andmete otsingute ja võrdlemise alal. DNA-profiile käsitlevas hindamisaruandes jõuti järeldusele, et eelhindamise tulemuste põhjal on Ühendkuningriik DNA-profiilide automaatse võrdlemise ja sellega seotud teabevoo rakendamise edukalt lõpule viinud nii õiguslikul kui ka tehnilisel tasandil. Daktüloskoopilisi andmeid käsitlevas hindamisaruandes jõuti järeldusele, et eelhindamise tulemuste põhjal on Ühendkuningriik daktüloskoopiliste andmete automaatse menetlemise ja sellega seotud daktüloskoopiliste andmete automaatse edastamise rakendamise edukalt lõpule viinud nii õiguslikul kui ka tehnilisel tasandil.
- (7) Vastavalt kaubandus- ja koostöölepingu 39. lisa 4. peatüki artiklile 5 esitati 17. märtsil 2022 nõukogule hindamisaruanded, milles võeti kokku küsimustike ja hindamiskülastuse tulemused.
- (8) Kuna Ühendkuningriik on täitnud kaubandus- ja koostöölepingu artiklis 539 ja 39. lisa sätetatud tingimused, peaks liit kaubandus- ja koostöölepingu artikli 540 lõike 2 kohaselt kindlaks määrama kuupäeva või kuupäevad, millest alates võivad liikmesriigid edastada Ühendkuningriigile DNA-profiilide ja daktüloskoopiliste andmetega seotud isikuandmeid, millele on osutatud kaubandus- ja koostöölepingu artiklites 530, 531, 534 ja 536. Liit peaks selle seisukoha Ühendkuningriigile teatavaks tegema õiguskaitse ja õiguslase koostöö erikomitees.
- (9) Kaubandus- ja koostööleping on kõikidele liikmesriikidele siduv vastavalt nõukogu otsusele (EL) 2021/689, mille materiaalõiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikkel 217.
- (10) Nõukogu otsuse (EL) 2021/689 alusel on kaubandus- ja koostöölepingu artikkel 540 Taani ja Iirimaa suhtes siduv ning nad osalevad seetõttu käesoleva otsuse (millega rakendatakse kaubandus- ja koostöölepingut) vastuvõtmisel ja kohaldamisel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel väljendatav seisukoht kuupäeva või kuupäevade kohta, millest alates võivad liikmesriigid edastada Ühendkuningriigile DNA-profiilide ja daktüloskoopiliste andmetega

seotud isikuandmeid, millele on osutatud kaubandus- ja koostöölepingu artiklites 530, 531, 534 ja 536, põhineb käesolevale otsusele lisatud liidu ühepoolse deklaratsiooni eelnõul.

Artikkel 2

Artiklis 1 sätestatud liidu seisukoht tehakse Ühendkuningriigile teatavaks õiguskaitse ja õiguslase koostöö erikomitees.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*